

Lapsi- ja nuorisoneuvosto

Aika 28.11.2023 klo 17:00 - 19:10

Paikka

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 70	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 71	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 72	Kansallinen kouluterveyskysely 2023 / Tulosten läpikäynti	5
§ 73	Ylöjärven ilmastotiekartan päivitys / Lapsi- ja nuorisoneuvoston lausunto	9
§ 74	Lapsi- ja nuorisoneuvoston työsuunnitelma	11
§ 75	Muut esille tulevat asiat	12

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Rantanen Sami	Puheenjohtaja	
	Selin Janne	Varapuheenjohtaja	Etäyhteydellä
	Gadd Nora	Jäsen	
	Hirsimäki Tuija	Jäsen, hyvinvointiltk:n edustaja	
	Koskinen Minna	Jäsen, kasvatus- ja opetusltk:n edustaja	§72-75
	Obisike Johanna	Jäsen	
	Hämäläinen Tuomas	Nuorisovaltuutettu	
	Listenmaa Sari	Hyvinvointiltk:n vpj.	
	Kärkkäinen Riikka	Nuorisopalvelupäällikkö	
	Alanen Päivi	Pöytäkirjanpitäjä	
	Suhonen Tarja	Opetuspäällikkö	§72

Allekirjoitukset

Sami Rantanen
puheenjohtaja

Päivi Alanen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

70 - 75

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Nora Gadd
pöytäkirjantarkastaja

Tuija Hirsimäki
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville kaupungin yleisessä tietoverkossa (www.ylojarvi.fi) kuntalain 140 §:ssä säädettyllä tavalla.

Lapsi- ja nuorisoneuvosto § 70

28.11.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Lapsi- ja nuorisoneuvosto 28.11.2023 § 70

Kokouksen laillisuuden edellytyksenä on, että kokouskutsu on toimitettu jäsenille ja, että saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenistä. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on, että kokouksessa on vähintään yli puolet jäsenistä.

Päätös

Todettiin kokous laillisesti koollekututuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lapsi- ja nuorisoneuvosto § 71

28.11.2023

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Lapsi- ja nuorisoneuvosto 28.11.2023 § 71

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Lapsi- ja nuorisoneuvosto valitsee Nora Gaddin ja Tuija Hirsimäen sekä heidän varalleen Sari Listenmaan tarkastamaan kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kansallinen kouluterveyskysely 2023 / Tulosten läpikäynti

Lapsi- ja nuorisoneuvosto 28.11.2023 § 72
694/12.02.00/2021

Valmistelija

Opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista seurantatietoa Suomessa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta.

Kysely toteutetaan joka toinen vuosi. Tietoja on kerätty peruskoulun yläluokkalaisilta vuodesta 1996, lukioissa vuodesta 1999 ja ammatillisissa oppilaitoksissa vuodesta 2008 alkaen. Peruskoulun alaluokkalaiset ja heidän huoltajansa ovat mukana vuodesta 2017 alkaen.

Kyselyyn vastasivat vuonna 2023:

- peruskoulujen 4. ja 5. luokkien oppilaat (Ylöjärven vastausprosentti 85)
- peruskoulujen 4. ja 5. luokkien oppilaiden huoltajat
- peruskoulujen 8. ja 9. luokkien oppilaat (Ylöjärven vastausprosentti 70)
- lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijat sekä (Ylöjärven vastausprosentti 74)
- ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat.

Vuoden 2023 valtakunnalliset, kuntakohtaiset ja alueelliset tulokset julkaistiin 21. syyskuuta.

Tiivistelmä perusopetuksen tuloksista 2023

Vuosiluokkien 4-5 tuloksissa on viisi myönteisintä tulosta vuoden 2021 Ylöjärven tuloksiin verrattuna:

- Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä (62,5 %, ennen 54,5 %)
- Luokassa usein rauhallista (31,5 %, ennen 23,4 %)
- Koulun aikuinen kiusannut koulussa tämän luokan aikana (8,7 %, ennen 17,5 %)
- Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista (61,1 %, ennen 52,9 %)
- Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä (45,8 %, ennen 38,3 %)

Vuosiluokkien 4-5 tuloksissa on viisi myönteisintä tulosta vuoden 2021 koko Suomen tuloksiin verrattuna:

- Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä (62,5 %, koko maa 56 %)
- Hyvät yhteistyötaidot (34,6 %, koko maa 29,7 %)
- Osallistunut oppituntien sisällön suunnitteluun (71,5 %, koko maa 66,4 %)
- Syö kaikki kouluruoan aterianosat kaikkina koulupäivinä (14,8 %, koko maa 10,3 %)

Lapsi- ja nuorisoneuvosto

§ 72

28.11.2023

- Kokenut usein, että pitäisi viettää aikaa muutoin kuin netissä (25,3 %, koko maa 29,2 %)

Vuosiluokkien 4-5 tuloksissa viisi huolestuttavinta tulosta vuoden 2021 Ylöjärven tuloksiin verrattuna:

- Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran (6,0 %, ennen 1,8 %)
- Vähintään lievää ahdistusoireilu (28,8 %, ennen 23,1 %)
- Käyttänyt sähkösavukkeita vähintään kerran (5,5 %, ennen 1,2 %)
- Osallistunut muiden oppilaiden kiusaamiseen vähintään kerran viikossa (2,4 %, ennen 0,4 %)
- Tuntee itsensä usein yksinäiseksi (4,8 %, ennen 2,8%)

Vuosiluokkien 4-5 tuloksissa on viisi huolestuttavinta tulosta vuoden 2021 koko Suomen tuloksiin verrattuna:

- Kiusattu tai muita kiusannut kertonut kiusaamisesta koulun aikuiselle: kiusaaminen loppunut tai vähentynyt (57,4 %, koko maa 60,7 %)
- Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana (44,7 %, koko maa 41,9 %)
- Hampaiden harjaus harvemmin kuin kahdesti päivässä (31,0 %, koko maa 29,8 %)
- Terveystarkastuksessa lapsesta tuntuu turvalliselta kertoa asioistaan (65,4 %, koko maa 67,6 %)
- Vähintään lievää ahdistusoireilua (28,8 %, koko maa 26,9 %)

Vuosiluokkien 8-9 tuloksissa viisi myönteisintä tulosta vuoden 2021 Ylöjärven tuloksiin verrattuna:

- Harrastaa liikuntaa ohjatusti vapaa-ajalla vähintään viikoittain (54,0 %, ennen 44,5 %)
- Alaikäisten välittämisen kautta hankkima alkoholi (85,9 %, ennen 89,9 %)
- Ylipainoisuus (15,1 %, ennen 18,7 %)
- Hampaiden harjaus harvemmin kuin kahdesti päivässä (36,5 %, ennen 40,8 %)
- Hyvät vaikutusmahdollisuudet kouluruokailuun (21,3 %, ennen 17,7, %)

Vuosiluokkien 8-9 tuloksissa on viisi myönteistä tulosta vuoden 2021 koko Suomen tuloksiin verrattuna:

- Ei syö aamupala joka arkipäivä (36,9 %, koko maa 42,1 %)
- Helppo päästä koulupsykologin vastaanotolle (63,5 %, koko maa 56,7 %)
- Hyvät empatiataidot (45,1 %, koko maa 41,0 %)
- Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi (26,0 %, koko maa 30,3 %)
- Hyvät yhteistyötaidot (19,1 %, koko maa 15,3 %)

Vuosiluokkien 8-9 tuloksissa viisi huolestuttavinta tulosta vuoden 2021 Ylöjärven tuloksiin verrattuna:

Lapsi- ja nuorisoneuvosto

§ 72

28.11.2023

- Mielialaan liittyviin huoliin tukea tarvinneista apua saaneet: ystävät ja muut läheiset (78,0 %, ennen 91,8 %)
- Oppimiseen ja koulunkäyntiin tukea tarvinneista apua saaneet: muu opettaja (76,6 %, ennen 90,9 %)
- Koulukiusattuna tai osallistunut koulukiusaamiseen lukukauden aikana (40,3 %, ennen 25,0 %)
- Mielialaan liittyviin huoliin tukea tarvinneista apua saaneet: palvelut koulun ulkopuolella (63,5 %, ennen 75,9 %)
- Koulukiusaamistilanne, jossa viestejä, soittoja tai kuvia kännykän tai internetin kautta (12,0 %, ennen 3,8 %)

Vuosiluokkien 8-9 tuloksissa on viisi huolestuttavinta tulosta vuoden 2021 koko Suomen tuloksiin verrattuna:

- Kiusattuna tai muita kiusannut kertonut koulukiusaamisesta koulun aikuiselle: kiusaaminen loppunut tai vähentynyt (37,1 %, koko maa 48,9 %)
- Mielialaan liittyviin huoliin tukea tarvinneista apua saaneet: ystävät ja muut läheiset (78,0 %, koko maa 85,4 %)
- Pitää koulunkäynnistä (44,5 %, koko maa 51,8 %)
- Koululounaan syömiseen on varattu tarpeeksi aikaa (65,9 %, koko maa 72,3 %)
- Käyttää sähkösavukkeita päivittäin (11,3 %, koko maa 6,6 %)

Opetuspäällikkö Tarja Suhonen on kutsuttu kokoukseen esittelemään kansallisen kouluterveyskyselyn tuloksia Ylöjärven osalta.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Lapsi- ja nuorisoneuvosto keskustelee kouluterveyskyselyn tuloksista.

Päätös

Keskustelun jälkeen kirjattiin seuraavia huomioita;

- mietintään kaupungin oman kyselyn tuottaminen missä tarkennettuja kysymyksiä kouluterveyskyselyn huonoimmista tuloksista
- olisi hyvä jatkaa keskustelua sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan kiusaamiseen puuttumisesta oman kaupungin voimavaroin
- enemmän ennakoivaa panostusta alempien luokkien oppilaisiin
- kutsutaan ruokahuoltopäällikkö neuvoston kokoukseen keväällä tilannekatsaukseen ruokahuollon osalta
- perusopetuksessa käynnistetty tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen kehittäminen (vuosikello)
- mielenterveyden kokemusasiantuntijan kutsuminen neuvoston kokoukseen (näkökulma lapset ja nuoret)
- näppihaukka-toimintamallin kehittäminen nuorisopalvelujen ja peruskoulun yhteistyönä liittyen kiusaamiseen

Lisäksi päätettiin lisätä neuvoston työsuunnitelmaan aiheeseen palaaminen syksyllä 2024.

Lapsi- ja nuorisoneuvosto

§ 72

28.11.2023

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsen Minna Koskinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 18.08 ja että opetuspäällikkö poistui kokouksesta tämän asian esittelyn jälkeen klo 18.57.

Kehittämistoimikunta § 21
Lapsi- ja nuorisoneuvosto § 73

24.04.2023
28.11.2023

Ylöjärven ilmastotiekartan päivitys / Lapsi- ja nuorisoneuvoston lausunto

Kehittämistoimikunta 24.04.2023 § 21

Vuoden 2023 talousarvion toiminnallisena tavoitteena Hiilineutraali Ylöjärvi -strategiakärjen alla on Hinku-toimenpiteiden tehostaminen vastaamaan tavoitetta. Tavoitteeseen liittyvä teko on tiekartan päivitys vuoden 2023 aikana.

Ylöjärven kaupunki on liittynyt valtakunnalliseen Hinku-verkostoon kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2019. Hinku-kunnat sitoutuvat vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Tavoitteen saavuttamiseksi on laadittu toimenpideohjelma. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Ylöjärven Hinku-tiekartan 8.6.2020. Tiekartta on monipuolinen ja toimenpiteiden toteutus on käynnistynyt verraten hyvin.

Ylöjärven Hinku-työryhmä on arvioinut toimenpiteiden riittävyttä Suomen ympäristökeskuksen kehittämällä menetelmillä ja todennut, että nykyiset toimenpiteet eivät riitä tavoitteen saavuttamiseksi. Tiekartasta puuttuu joitakin teemoja ja toimenpiteitä, joiden merkitys on viime vuosina kasvanut, esimerkiksi kiertotaloutta edistävät ja resilienssiä lisäävät toimet.

Uusi ilmastolaki (423/2022) tuli voimaan 1.7.2022. Syksyllä 2022 uutta ilmastolakia täydennettiin kuntien ilmastosuunnitelmia koskevalla sääntelyllä. Muutokset tulivat voimaan 1.3.2023. Lain muutoksen myötä ilmastolakiin sisällytettiin velvoite kunnille laatia ilmastosuunnitelmat. Kunnan ilmastosuunnitelma on laadittava tai päivitettävä vähintään kerran valtuustokaudessa ja suunnitelman hyväksyy valtuusto.

Tampereen kaupunkiseudun yhteinen ilmastostrategia oli Ylöjärven tiekartan valmistelun pohjana. Kaupunkiseudun ohjelma päivitetään myös vuoden 2023 aikana ja tämä otetaan huomioon Ylöjärven päivityksessä.

Päivitykseen suunniteltu prosessi esitellään kokouksessa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kehittämistoimikunta käy lähetekeskustelun ilmastotiekartan päivitysprosessista.

Päätös Hyväksyttiin.

Kehitysjohtaja poistui kokouksesta tämän asian jälkeen klo 12.58.

Lapsi- ja nuorisoneuvosto 28.11.2023 § 73
240/11.00.01/2022

Kehittämistoimikunta	§ 21	24.04.2023
Lapsi- ja nuorisoneuvosto	§ 73	28.11.2023

Ylöjärven kehityspalvelut ja kaupungin ilmastotyöryhmä on lähettänyt Ylöjärven vaikuttamistoimielimille lausuntopyynnön:

”Ylöjärven kaupunki on sitoutunut kaupunginvaltuuston 4.2.2019 § 6 päätöksellä hiilineutraalien kuntien Hinku-verkostoon ja kriteereihin sekä tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Päästövähennystavoite kattaa Ylöjärven kaupunkialueella syntyvät päästöt riippumatta siitä, minkä tahon toiminnasta ne syntyvät.

Valtaosa Ylöjärven päästöistä syntyy liikenteestä, rakennusten lämmityksestä ja sähkönkulutuksesta. Päästöt ovat olleet lievässä laskussa, mutta lasku ei ole tavoitteen näkökulmasta riittävä. Kaupungin ilmastotyöryhmä on arvioinut, että nykyisellä tiekartalla saavutetaan noin 60 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä. Tämän vuoksi vuonna 2020 hyväksyttyä tiekarttaa on lähdetty päivittämään.

Päivityksessä on tarkasteltu nykyisen tiekartan toimenpiteiden ajantasaisuus sekä tunnistettu täydentäviä toimenpiteitä, jotta tavoite olisi paremmin saavutettavissa. Päivityksestä on vastannut kaupungin poikkihallinnollinen ilmastotyöryhmä ja siinä on tähän mennessä ollut seuraavia vaiheita:

- henkilöstökysely
- osastojen ja yksiköiden keskustelut
- kaupungin asiantuntijoiden työpaja
- asukaskysely ja somekampanja
- valtuutettujen ideointimahdollisuus Howspace-alustalla

Lausuntovaiheen jälkeen toimenpiteitä muokataan saadun palautteen perusteella ja tiekarttaa täydennetään seurannan ja mittaroinnin osalta. Tiekartan tavoitteen asetantaa ja seurantaa tehdään vuosittain ja se on tarkoitus sitoa kiinteämmin talousarvioprosessin aikatauluihin. Tiekartta tuodaan päätöksentekoon alkuvuodesta 2024.

Kehityspalvelut ja Ylöjärven kaupungin ilmastotyöryhmä pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta luonnoksesta ilmastotiekartan toimenpiteiksi ajanjaksolle 2024-2030. Lausunnoissa pyydetään erityisesti kommentoimaan uudistettuja toimenpiteitä sekä tuomaan tiedoksi tarpeellisia täydentäviä toimia, joita päivitystyössä ei ole vielä tunnistettu. Lausuntoja pyydetään 15.12.2023 mennessä”

Oheismateriaali	- ilmastotiekartta 2024-2030, lausuttava materiaali / lausuntovaihe syksy 2023
Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Lapsi- ja nuorisoneuvosto antaa lausuntonsa kokouksessa käytävän keskustelun jälkeen.
Päätös	Keskustelun jälkeen kirjattiin lapsi- ja nuorisoneuvoston lausuntona, että se pitää materiaali kattavana ja sillä ei ole siihen lisättävää. -----

Lapsi- ja nuorisoneuvosto § 74

28.11.2023

Lapsi- ja nuorisoneuvoston työsuunnitelma

Lapsi- ja nuorisoneuvosto 28.11.2023 § 74

Oheismateriaali	- lapsi- ja nuorisoneuvoston työsuunnitelma syksy 2023 – kevät 2024
Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Täydennetään kuluvan kauden työsuunnitelmaa kokouksessa käytävän keskustelun mukaan.
Päätös	Keskustelun jälkeen hyväksyttiin lisäykset oheismateriaalin mukaisina. -----

Lapsi- ja nuorisoneuvosto § 75

28.11.2023

Muut esille tulevat asiat

Lapsi- ja nuorisoneuvosto 28.11.2023 § 75

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Lapsi- ja nuorisoneuvosto keskustelee muista mahdollisista lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä hyvinvointia koskevista ajankohtaisista asioista.

Päätös

Hyväksyttiin.
